

ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ДРАЙВЕР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Лариса ЛАЗЕБНИК

Державний податковий університет, м. Ірпінь

<https://orcid.org/0000-0003-2234-4093>

Новітні технології та цифрова трансформація стрімко входять в усі сфери економіки і сучасного суспільства, відкриваючи багатовекторні можливості впровадження нових підходів і форм співпраці в єдиному спрямованому просторі. Вагомим вкладом технічного прогресу є обмін і збереження інформації та даних, які сприяють оцінці, аналізу та ініціюванню розвитку процесів. В економічній концепції розвивається нова площина наукового визначення, яка відповідає за побудову та підтримку ділових взаємовідносин в системі «суспільство-держава-бізнес» на основі довіри і поваги, це соціальний капітал. У зв'язку з технологічним розвитком і розвитком соціальних медіа та мережевих сайтів удосконалення цифрового соціального капіталу стає актуальним питанням сучасності. Інтернет-технології створюють способи реалізації та накопичення цифрового соціального капіталу, розширюючи нові мережеві комунікаційні зв'язки, які сприяють репутації та діловому іміджу бізнесу.

Ключові слова: соціальний капітал, технології, цифровізація, цифровий соціальний капітал, довіра, добробут, соціальна відповідальність.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2022-6-20>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сьогодення диктує суспільству соціально-економічні виклики розвитку. Одним із актуальних питань сучасності є трансформація технічного прогресу, цифровізація та новітні технології, які впевнено увійшли в сучасність. Незважаючи на зростаючий інтерес і бар'єри цифрового соціального капіталу на практиці, у дослідженнях досі відсутні практичні рекомендації щодо формулювання, реалізації та оцінки відповідних стратегій розвитку бізнесу в напрямку соціально-економічного розвитку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Темі соціального капіталу, за останнє десятиріччя, приділяється достатньо уваги, як зарубіжними науковцями так і дослідниками української наукової спільноти. Засновниками та продовжувачами цієї економічної концепції є видатні економісти: Бурдье П., Патнем Р, Коулман Дж, Фукуяма Ф., Беккер Г, які внесли особливий вклад в розвиток окремих напрямлень. Українські науковці: Шпикуляк О., Мазур Г., Колот А., Шаповалова Т., Грицаєнко М., Гурочкіна В., Руда Т., Нагорічна О., розвивають і обговорюють тему соціального капіталу, пристосовуючи до реалій сьогодення.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

В статті висвітлюється поняття соціального капіталу та зосереджена увага на практичному застосуванні можливостей цифрового соціального капіталу на підприємствах та бізнесу, запропонувавши схему функціонування первинної інформаційної інфраструктури управління на основі цифровізації та інформаційних ресурсів; поширення цифровізації і заходи ускладнення розвитку; етапи зрілості бізнес процесів підприємств в умовах цифровізації економіки та компоненти цифрового соціального капіталу. Оскільки сайти, онлайн-платформи та соціальні мережі є визначальними для цифрового соціального капіталу, існує потреба в більш конкретних дослідженнях наслідків цифрової ери для соціального капіталу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Однією з важливих суспільних стратегій сьогодення є подолання бідності та підняття рівня життя людей у всьому світі. Всесвітній договір Організації Об'єднаних Націй за 2015 рік визначає, що поєднання економічних, соціальних та екологічних складових є необхідними і важливими умовами реалізації сталого розвитку країн на основі довіри, поваги соціальної відповідальності. Якщо розглядати моделі сталого розвитку економіки, то видно, що вони реалізують можливості і створюючи цінності соціального, економічного і екологічного напрямлення. В поєднанні з пріоритетами бізнесу, генерації прибутку, можна виділити додаткові спрямованості: соціальна – підняття рівня життя та справедлива реалізація соціальних проєктів; економічні – обережне

використання ресурсів, переробка та мінімізація викидів та відходів; екологічні – збереження природи для майбутніх поколінь. Соціальний розвиток є вкрай важливим, тому що безпосередньо стосується самої людини, рівня і якості її життя, покращення медицини та освіти, реалізація соціальних проектів і благодійність, тощо, все, що несе добробут і рівновагу у суспільстві. Взаємодія між системою «суспільство-бізнес-держава» є ключовим правилом зростання та перспектив для майбутнього, вирішує проблеми суспільства, піднімає довіру до органів влади і в свою чергу «полегшує бізнесу переживання рецесії в економіці, а в довгостроковій перспективі матиме сприятливий вплив на життя наступних поколінь, оскільки соціальними акцентами уможливорює вирішення багатьох суспільних проблем». (Компаньон. 2014)

Відповіді на питання взаємозв'язку та взаєморозуміння між всіма учасниками процесу ми прослідковуємо в новій такій міждисциплінарній концепції як соціальний капітал, який ґрунтується на поєднанні в теорії економіки, соціології, психології, філософії тощо. «Соціальний капітал стосується таких елементів суспільної організації, як соціальні зв'язки, норми, довіра, що створюють умови для координації та кооперації заради взаємної вигоди, характеризують єдність культури і структури. Тобто соціальний капітал – це сукупність норм, цінностей, відносин, зв'язків між людьми». (Патнем Р. 1993). Соціальний капітал є необхідним компонентом сучасного суспільства, має три основні напрями, які орієнтовані на взаємозв'язок і взаємодією: когнітивна складова – відповідає за рівень інтелектуальної насиченості і доцільності перемовин, реляційна складова – відповідає за етично-моральні аспекти та нормативно-правові норми (довіра, взаємоповага, соціальна свідомість, податкова дисциплінованість) та структурна складова – відповідає за технічні можливості зв'язку та реалізацію відносин за допомогою інтернету та цифровізації. Соціальний капітал використовується в усіх процесах, які спрямовані на соціально-економічну політику держави, особливо участь нової концепції відчувається в бізнесі, на підприємстві, громадських організаціях, громадах, де є єдині цілі і ідеї, прагнення до їх реалізації і сумісні дії. В наш час, в час прогресу і новітніх технологій, які допомагають нам прориватися до нових можливостей, виконувати і вирішувати складні завдання, соціальний капітал не стоїть в стороні, наполегливо відкриває цілий пласт невідомого і актуального. Цифровізація, інтернет, інновації як драйвери розвитку соціального капіталу, входять в кожну домівку, на підприємства, державні органи, полегшуючи і піднімаючи рівень і якість життя.

Особливої актуальності дослідження цифровізації набуває стосовно соціального капіталу сучасної України. Дефіцит довіри до діючих інститутів виробництва, споживання та розподілу продукції виступає гальмом соціальних та економічних перетворень суспільства. Через це утруднюється реалізація низки позитивних починань у сфері регулювання трудових відносин, бізнесу, соціального партнерства. В таких умовах необхідність досліджень потенціалу цифровізації як механізму соціальної інтеграції в окремих організаціях, бізнесі і суспільстві в цілому набуває особливої актуальності та гостроти. (Гурчкіна В. Рябініна Н. 2020).

Головною функцією цифровізації є збір інформації і систематизація баз даних в єдиній системі використання, які полегшують пошук, отримання достовірної інформації і прискорюють правильність рішення. На рис 1. запропоновано узагальнену модель функціонування інформаційної інфраструктури на основі цифровізації та інформаційних ресурсів.

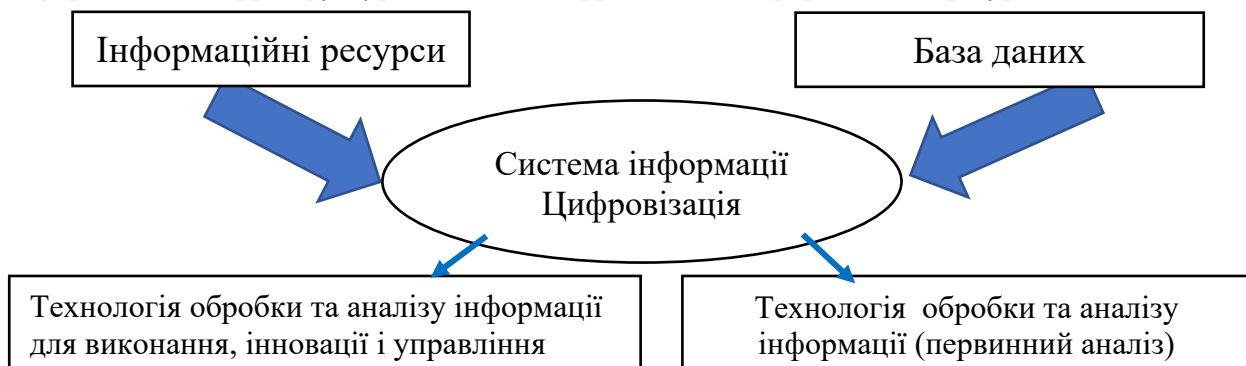

Рис. 1. Схема функціонування первинної інформаційної інфраструктури управління на основі цифровізації та інформаційних ресурсів

Джерело: сформовано автором.

Цифровізація є перспективною технологією управління бізнес-процесами, яка наразі активно поширюється, але і ускладнюється такими заходами:

- збирання інформації про бізнес-процес, його моделювання, ідентифікацію;
- виявлення місць виникнення, оброблення та споживання інформації;
- моделювання інформаційних бізнес-процесів в рамках бізнес-процесів;
- модифікація інформаційної системи з урахуванням цієї моделі;
- створення автоматизованої інформаційної системи (за допомогою апаратно-програмних засобів);
- контролінг бізнес-процесів (фіксація параметрів бізнес-процесів в інформаційній системі, постановка планів, створення звітності тощо).

Інформаційна інфраструктура, орієнтована на цифровий спосіб управління бізнес-процесами підприємства, є середовищем, що забезпечує ефективне протікання всіх бізнес-процесів, інформація про управління якими міститься в одному з елементів інформаційної інфраструктури, а саме базах даних. При цьому така накопичена інформація стає інформаційною підтримкою процесу розроблення стратегічних управлінських рішень стосовно функціональної сфери підприємства. Вжиття всіх зазначених заходів є можливим шляхом використання засобів інформаційних систем і технологій. (Лазебник Л., Войтенко В. 2020).

Розповсюдженою моделлю підтримки трансформаційних змін бізнес процесів підприємств, у тому числі і інноваційно-технологічних складових, є методологія моделі зрілості бізнес-процесів РЕММ¹. Варто підкреслити, що у моделі використовується інтегральний, комплексний погляд на процес. Кожен етап оцінки рівня зрілості процесів за моделлю РЕММ має чітке формулювання:

Рівень Р1 – надійний і передбачуваний процес.

Рівень Р2 – процес забезпечує найкращі результати на міжфункціональних рівнях.

Рівень Р3 – процес забезпечує оптимальні результати на міжфункціональних рівнях та інтегрований з іншими процесами компанії.

Рівень Р4 – процес досягає досконалості, виходячи за межі компанії і враховує інтереси постачальників та клієнтів. (Лазебник Л., Войтенко В., 2021).

Рис. 2. Етапи зрілості бізнес процесів підприємств в умовах цифровізації економіки
Створено автором.

Варто зазначити, що дуже важливим для майбутнього успішного розвитку і бізнес-процесів, і підприємства в цілому є людський фактор – ефективна спільна робота власника процесу і команди виконавців. На нього потрібно звертати особливу увагу, розвиваючи існуючі практики процесного управління в компанії. (Пашко П. Лазебник Л. 2019).

Ураховуючи вищезазначене, пропонуємо рівні зрілості процесів за моделлю РЕММ характеризувати так: процес оцифрований та інтегрований із внутрішньою та зовнішньою цифровою інфраструктурою учасників процесу, які і є складовими соціального капіталу, що сприяють взаємодії та взаємозв'язку між підприємствами.

«Соціальний капітал», під яким зазвичай в науковій літературі розуміється система соціальних зв'язків, контактів, взаємовідносин між економічними агентами, індивідуумами, яка

¹ РЕММ - Process and Enterprise Maturity Model – Модель зрілості процесів і підприємства.

базується на нормах неофіційних або соціальних (довіра, партнерство, визнані моральні цінності) та офіційних або правових (законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, контракти тощо), які використовуються ними для отримання конкурентних переваг (доступ до ресурсів, зменшення трансакційних витрат, обмін інформацією тощо). Соціальний капітал з точки зору економіки розглядається як нематеріальний фактор, який сприяє отриманню агентами економічної вигоди і прибутку та впливає певною мірою на економічне зростання». (Шаповалова Т.В. 2013). Соціальний капітал дає можливості інтеграції та підняття на новий рівень відносин, на основі довіри, поваги та прогресу.

Усі складові елементи соціального капіталу (соціальні відносини, соціальна взаємодопомога та соціальне партнерство, соціальна ідентифікація, договірні відносини, довіра, командна робота, корпоративна культура, соціальні мережі тощо) тісно взаємопов'язані та перетворюються на стратегічний ресурс успішності соціальної, економічної та екологічної діяльності. (Dzhedzhula V., Hurochkina V., Yerifanova I., Telnov A. 2022) Концепції інноваційних технологій можуть існувати, як окрема одиниця дослідження, а можуть бути у складі складних трансформацій розвитку. Соціальний капітал теж зосереджується на теоретико-методологічних та практичних провадженнях, що ґрунтується на технологічному прогресі, цифровізації, Інтернеті, мережевій дислокації, соціальному зв'язку, тощо, що дає людині розвиватися, пізнавати світ і бути щасливою.

В сучасному VUCA² світі система цифровізації соціального капіталу (СЦСК) базується на комплексі процесів створення та використання соціального капіталу через цифрові канали. Основними драйверами СЦСК є побудова мереж, обмін інформацією, співпраця, рівень соціального впливу або «лідер» думок, продукування або створення знань.

При побудові мережі окремі особи та організації можуть створювати мережі в Інтернеті за допомогою платформ соціальних мереж, онлайн-форумів та інших цифрових каналів. Створюючи та підтримуючи ці соціальні мережі, вони можуть збільшити свій соціальний капітал і розширити свої можливості для співпраці, обміну інформацією та підтримки, зміцнивши в кінцевому підсумку свої конкурентні переваги.

Обмін інформацією здійснюється на базі цифрових платформ, пов'язаних з наявністю міцних мереж зв'язків, більш менш інституціоналізованих відносин взаємного знайомства та визнання, які надають окремим індивідам і організаціям простір для її обміну, зокрема, ідеями та актуальними або потенційними ресурсами. Такий обмін інформацією сприяє підвищенню довіри, репутації та впливу на суспільну думку в мережі.

Співпраця посилюється завдяки використанню цифрових каналів, які ланцюговою реакцією розвивають співпрацю між окремими особами та організаціями, дозволяючи їм працювати разом над проектами, ділитися ресурсами та розвивати нові ідеї. Ця співпраця сприяє зміцненню соціального капіталу всіх залучених сторін.

Соціальний вплив або «лідерство» думок активізується шляхом доведення фактів лідерства на цифрових платформах, при цьому забезпечуючи соціальний доказ іміджу, репутації та впливу особи на широкі верстви суспільства. Це демонструється за допомогою таких показників, як кількість підписників або лайків, які має особа, а також її залучення та активність в онлайн-спільнотах.

Для інтенсифікації продукування або створення знань слугують цифрові канали, які надають окремим особам і організаціям простір для створення нових знань та ідей, водночас сприяють посиленню іміджу та їх впливу в мережі.

Отже, цифровізація соціального капіталу передбачає використання цифрових каналів для створення та підтримки соціальних мереж, обміну інформацією та ресурсами, співпрацею з іншими особами та створення нових знань та ідей. Цей процес може призвести до збільшення соціальних та економічних можливостей для окремих осіб та організацій, а також до посилення креативного мислення та продукування інновацій.

Враховуючи вищезазначене, науковці виділили факт виникнення нового феномену в суспільстві як цифровий соціальний капітал, зазначивши його сутність і особливості. С.М. Джафарі та Р. Мохаррамі визначили, що «суть цифрового соціального капіталу полягає в тому, що він безтілесний та демонструє, що інформаційна ера відкриває нову форму «інформаційного міста» у кіберпросторі. У цьому новому суспільстві, заснованому на знаннях, організація відбувається навколо мереж, якими тече інформація. (Seyed Mohammadbagher Jafari, & Rahele Moharrami 2019).

² VUCA - аббревіатура від volatility/нестабільний, uncertainty/невизначений, complexity/складний, ambiguity/неоднозначний).

Цифровий соціальний капітал відноситься до соціального капіталу, яке суспільство та організації створюють шляхом поєднання онлайн-взаємодії та співпраці. Він є цінністю суспільства та організації, яка накопичується шляхом реалізації та збереження в соціальних мережах соціальних норм, довіри, емоційної та практичної підтримки, партнерства, впливу в онлайн-спільнотах, доступу до інформації та обміну нею, співпраця з іншими особами через цифрові канали. Цифровий соціальний капітал будується на цій концепції, визнаючи, що онлайн-мережі та взаємодії можуть створювати схожі форми цінності та вигоди. Цифровий соціальний капітал можна отримати з різних цифрових каналів, включаючи платформи соціальних мереж, онлайн-форуми та цифрові спільноти.

Цифровий соціальний капітал стає все більш важливим у сучасну епоху цифрових технологій, оскільки люди та організації все більше покладаються на цифрові канали для зв'язку з іншими, обміну інформацією та співпраці над проектами. Створюючи та підтримуючи міцні цифрові соціальні мережі та взаємодію, окремі особи та організації можуть збільшити свої соціальні та економічні можливості, підвищити свою творчість та інновації та покращити свій загальний добробут.

Цифровий соціальний капітал акумулює цінність і переваги, яке суспільство та організації отримують від своїх цифрових платформ й соціальних мереж шляхом цифрової взаємодії. Компоненти цифрового соціального капіталу (рис. 2) включають:

- зв'язки, що характеризують кількість і якість онлайн-зв'язків індивіда та/або організації, включаючи друзів, підписників і контактів;
- репутація й імідж визначає уявлення про цифрову ідентичність особи, яке ґрунтується на її поведінці в Інтернет мережі, залученості та внеску в онлайн-спільноти;
- рівень довіри, який людина створила з іншими в Інтернеті через їхню взаємодію та залучення, ефекту присутності й життєвого інтересу;
- можливості впливу на думки, які здатні переконати користувачів, суспільство в певних речах та явищах, оскільки формування думки впливає на поведінку інших у своїй цифровій мережі;
- доступ до інформації та обмін нею в онлайн-спільнотах, включаючи якість і актуальність такої інформації;
- стійка співпраця, як здатність індивідів та/або організації працювати разом і ефективно ділитися ресурсами через цифрові канали
- емоційна та практична підтримка, яку люди можуть отримати від своїх онлайн-мереж, включаючи поради, вказівки та ресурси.

Рис. 2. Компоненти цифрового соціального капіталу.

Джерело: розробка автора

Отже, цифровий соціальний капітал є критично важливим ресурсом для окремих осіб та організацій, оскільки він може сприяти розширенню соціальних та економічних можливостей, покращенню добробуту, а також посиленню креативності та інновацій.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Цифрова трансформація впливає на різні сфери суспільства та економіки. Вона відкриває нові можливості та дає змогу впроваджувати нові форми співпраці між різними суб'єктами, які потім можуть обмінюватися даними та тим самим ініціювати нові процеси. Побудова та підтримка міцних ділових стосунків високо цінуються компаніями і може бути досягнута шляхом належного використання соціального капіталу. У зв'язку з технологічним розвитком і розвитком соціальних медіа та мережевих сайтів, соціальний капітал більше не накопичується лише оффлайн. Інтернет створив новий спосіб накопичення соціального капіталу онлайн, використовуючи нові комунікаційні канали, дозволяючи зміцнювати свої зв'язки, імідж та ділову репутацію. Нагромадження соціального капіталу традиційним способом може бути дорогим, однак нові технології, соціальні медіа та сайти соціальних мереж можуть допомогти подолати деякі пов'язані з цим витрати. Спираючись на тенденції використання не лише традиційних способів нагромадження соціального капіталу, але й нових технологій, онлайн-платформ та соціальних мереж, позначимо цей феномен терміном цифровий соціальний капітал. Оскільки сайти, онлайн-платформи та соціальні мережі є визначальними для цифрового соціального капіталу, існує потреба в більш конкретних дослідженнях наслідків цифрової ери для соціального капіталу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Компаньон. Що таке «стале підприємництво»? // 2014. №3 (80) <https://issuu.com/journalperm/docs/km-80>
2. Патнем Р. Процвітаюче суспільство. Соціальний капітал і суспільне життя / R.Poitnam // The American Prospect. – 1993. – Vol. 4., № 13. – P. 1 –2.
3. Гурочкіна В.В., Рябініна Н.О. Реалізація соціального капіталу як ключовий драйвер становлення поведінкової економіки. Соціальна економіка. 2020. № 59. С. 6-13. DOI: 10.26565/2524-2547-2020-59-01 URL: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2020-59-01>
4. Лазебник Л., Войтенко В.. Інформаційна інфраструктура в цифровізації бізнес-процесів підприємства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету 2020. Ст. 18-22. https://www.researchgate.net/publication/343393362_INFORMATION_INFRASTRUCTURE_IN_DIGITALIZATION_OF_BUSINESS_PROCESSES_OF_ENTERPRISE
5. Лазебник Л., Войтенко В. Управління бізнес-процесами (БМР) підприємства в умовах цифрової трансформації економіки. Колективна монографія Цифровізація економіки як фактор економічного зростання. 2021. ст 200-215 <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/21d0d8e4-7e76-482c-be7a-5f4e6e935686/content#page=200>
6. Підприємництво в епоху глобальних трансформацій: виклики та перспективи розвитку : монографія / [П. В. Пашко, Л. Л. Лазебник, Ю. В. Кіндзерський та ін.] ; за ред. П. В. Пашка та Л. Л. Лазебник ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : вид.-поліграф. центр Університету ДФС України, 2019. 476 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 133).
7. Шаповалова Т.В. Вплив соціального капіталу на економічне зростання / Т.В. Шаповалова // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 14(1). – С. 167–175.
8. Цифрова економіка: Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на людський капітал та формування компетентностей майбутнього: монографія / Л. Л. Антонюк, Д. О. Ільницький, Л. О. Лігоненко, О. О. Денісова та ін.; за ред. Л. Антонюк, Д. Ільницького, А. Севастюк. Київ : КНЕУ,
9. Dzhedzhula V., Hurochkina V., Yepifanova I., Telnov A. (2022) "Fuzzy Technologies for Modeling Social Capital in the Emergent Economy," *WSEAS Transactions on Business and Economics*, vol. 19, pp. 915-923, 2022 DOI: 10.37394/23207.2022.19.80
10. Ільш О. Strategic priorities of Ukraine's social security concept development and implementation. Економічний часопис XXI. 2015. № 7–8(1). С. 20–23
11. Hurochkina V., Reshmidilova S., Bohatchyk L., Telnov A., Skorobogata L., Riabinina N. (2021). Modeling Effectiveness of Financial Support for the Social Capital Development in Economic

Emergence. *WSEAS Transactions on Environment and Development*, ISSN / E-ISSN: 1790-5079 / 2224-3496, vol. 17, 2021, Art. 27, pp. 262-270 DOI: [10.37394/232015.2021.17.27](https://doi.org/10.37394/232015.2021.17.27)

12. Seyed Mohammadbagher Jafari, & Rahele Moharrami. Conceptualizing Digital Social Capital. International Seminar on New Topics in Business Management. 6 June 2019 Varna, Bulgaria. URL: https://www.researchgate.net/publication/340262485_Conceptualizing_Digital_Social_Capital

REFERENCES:

1. Kompanon. Shcho take «stale pidpriemnytstvo»? // 2014. №3 (80) <https://issuu.com/journalperm/docs/km-80>
2. Patnem R. (1993). Protsvitaiuche suspilstvo. Sotsialnyi kapital i suspilne zhyttia / R.Poitnam // The American Prospect. - 1993. - Vol. 4., № 13. - P. 1 -2.
3. Hurochkina V.V., Riabinina N.O. (2020). Realizatsiia sotsialnoho kapitalu yak kliuchovyi draiver stanovlennia povedinkovoi ekonomiky. Sotsialna ekonomika. 2020. № 59. S. 6-13. DOI:10.26565/2524-2547-2020-59-01 URL: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2020-59-01>
4. Lazebnyk L., Voitenko V.. (2020). Informatsiina infrastruktura v tsyfrovizatsii biznes-protsesiv pidpriemstva. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu 2020. St. 18-22. https://www.researchgate.net/publication/343393362_INFORMATION_INFRASTRUCTURE_IN_DIGITALIZATION_OF_BUSINESS_PROCESSES_OF_ENTERPRISE
5. Lazebnyk L., Voitenko V. (2021). Upravlinnia biznes-protsesamy (VMR) pidpriemstva v umovakh tsyfrovoyi transformatsii ekonomiky. Kolektyvna monohrafiia Tsyfrovizatsiia ekonomiky yak faktor ekonomichnoho zrostantnia. 2021. st 200-215. <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/21d0d8e4-7e76-482c-be7a-5f4e6e935686/content?page=200>
6. Pidpriemnytstvo v epokhu hlobalnykh transformatsii: vyklyky ta perspektyvy rozvytku : monohrafiia / [P. V. Pashko, L. L. Lazebnyk, Yu. V. Kindzerskyi ta in.]; za red. P. V. Pashka ta L. L. Lazebnyk ; Universytet derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy. Irpin : vyd.-polihraf. tsentr Universytetu DFS Ukrainy, 2019. 476 s. (Seriia «Podatkova ta mytna sprava v Ukraini», t. 133).
7. Shapovalova T.V. (2013). Vplyv sotsialnoho kapitalu na ekonomichne zrostantnia / T.V. Shapovalova // Ekonomichnyi analiz. - 2013. - T. 14(1). - S. 167-175.
8. Tsyfrova ekonomika: Vplyv informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii na liudskyi kapital ta formuvannia kompetentnosti maibutnoho: monohrafiia / L.L. Antoniuk, D.O. Ilnytskyi, L.O. Lihonenko, O.O. Denisova ta in.; za red. L. Antoniuk, D. Ilnytskoho, A. Sevastiuk. Kyiv : KNEU,
9. Dzhedzhula V., Hurochkina V., Yepifanova I., Telnov A. (2022) "Fuzzy Technologies for Modeling Social Capital in the Emergent Economy," *WSEAS Transactions on Business and Economics*, vol. 19, pp. 915-923, 2022 DOI: 10.37394/23207.2022.19.80
10. Ilyash O. (2015). Strategic priorities of Ukraines social security concept development and implementation. *Ekonomichnyi chasopys KhKhL*. 2015. № 7-8(1). S. 20-23
11. Nurochkina V., Reshmidiolova S., Bohatchyk L., Telnov A., Skorobogata L., Riabinina N. (2021). Modeling Effectiveness of Financial Support for the Social Capital Development in Economic Emergence. *WSEAS Transactions on Environment and Development*, ISSN / E-ISSN: 1790-5079 / 2224-3496, vol. 17, 2021, Art. 27, pp. 262-270 DOI: 10.37394/232015.2021.17.27
12. Seyed Mohammadbagher Jafari, & Rahele Moharrami. (2019). Conceptualizing Digital Social Capital. International Seminar on New Topics in Business Management. 6 June 2019 Varna, Bulgaria. URL: https://www.researchgate.net/publication/340262485_Conceptualizing_Digital_Social_Capital

TECHNICAL PROGRESS AND DIGITALIZATION OF SOCIAL CAPITAL AS DRIVER OF THE COUNTRY'S SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT

Larysa LAZEBNYK
State Tax University, Irpin

The latest technologies and digital transformation are rapidly entering all spheres of the economy and modern society, opening up multi-vector opportunities for introducing new approaches and forms of cooperation in a single directed space. A significant contribution of technological progress is the exchange and preservation of information and data that contribute to the evaluation, analysis and initiation of the development of processes. In the economic concept, a new plane of scientific definition is developing. Which is responsible for building and maintaining business relationships in the system "society-state-business" based on trust and respect, is social capital. In connection with the technological development and development of social media and networking sites, the improvement of digital social capital is becoming an urgent issue of our time. Internet technologies create ways to realize and accumulate digital social capital, expanding new network communication connections that contribute to the reputation and business image of the business. The present dictates to society the socio-economic challenges of development. One of the pressing issues of our time is the transformation of technological progress, digitalization and the latest technologies that have confidently entered modernity. Despite the growing interest and barriers of digital social capital in practice, research still lacks practical recommendations for the formulation, implementation and evaluation of appropriate strategies for business development in the direction of socio-economic development. The article uses the theoretical and methodological principle of coverage of the concept of social capital and focuses on the practical application of digital social capital opportunities at enterprises and businesses, proposing a scheme of functioning of the primary information infrastructure of management based on digitalization and information resources; the spread of digitalization and measures to complicate development; stages of maturity of business processes of enterprises in the conditions of digitalization of the economy and components of digital social capital.

Keywords: social capital, technology, digitalization, digital social capital, trust, well-being, social responsibility.